

67-72-83/2
19.09.17/.

ВІДГУК ОФІЦІЙНОГО ОПОНЕНТА

кандидата економічних наук, доцента

СКИБІНСЬКОГО ОЛЕКСАНДРА СТАНІСЛАВОВИЧА

на дисертаційну роботу Вітюк Анни Валеріївни

на тему: «Розвиток процесів забезпечення інвестування підприємств

сільськогосподарського машинобудування», подану на здобуття

наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю

08.00.04 – економіка та управління підприємствами

(за видами економічної діяльності)

1. Актуальність теми дисертаційної роботи

Важливою ознакою сучасних умов господарювання є динамічність економічних процесів, що виявляється у розвитку науково-технічного прогресу та ускладненні умов господарювання підприємств сільськогосподарського машинобудування. Ці процеси супроводжуються варіацією масштабів та видів діяльності підприємств, ускладненням їх економічних зв'язків, зміною попиту та цін на продукцію, зростанням потреби в основних і оборотних засобах, появою або зникненням ринків збуту та лібералізацією державного регулювання. У таких умовах забезпечення економічного розвитку та конкурентоспроможності сільськогосподарських підприємств не можливе без суттєвих інвестицій у високотехнологічні засоби виробництва й новітні технології. Сьогодні більшість підприємств сільськогосподарського машинобудування потребують налагодження процесів забезпечення освоєння інвестицій для оновлення основних засобів виробництва і розширення його обсягів, упровадження інноваційних технологій, а також створення умов для розвитку інших капіталомістких інноваційно-інвестиційних проектів. Перед ними постає завдання пошуку нових форм і методів активізації інвестування та забезпечення його стратегічного спрямування.

Сучасна практика інвестиційного забезпечення розвитку підприємств сільськогосподарського машинобудування засвідчує важливість та необхідність вирішення питань розвитку процесів забезпечення інвестування як механізму вирішення множини економічних та виробничих проблему розвитку машинобудівного комплексу.

З огляду на це, дисертаційна робота А.В. Вітюк на тему «Розвиток процесів забезпечення інвестування підприємств сільськогосподарського машинобудування», в якій розроблено комплекс теоретичних, методологічних та практичних заходів щодо розвитку процесів забезпечення інвестування підприємств сільськогосподарського машинобудування, є своєчасною та актуальною.

2. Використання положень та результатів дисертаційної роботи під час виконання науково-дослідних тем

Згідно існуючих нормативних вимог положення дисертаційної роботи були використані під час виконання науково-дослідних тем Вінницького національного технічного університету: «Розробка рекомендацій із детінізації та стимулювання соціально-економічного розвитку (на прикладі підприємств та організацій Вінницької області)» (номер державної реєстрації 0112U008503, термін виконання 2012-2013 рр.), «Моделювання неспостережуваних економічних процесів при визначенні впливу агрохолдингів на стан аграрного соціуму» (номер державної реєстрації 0115U007013, термін виконання 2015-2016рр.), та «Удосконалення ринкового середовища на постреформенному етапі розвитку аграрного соціуму України» (номер державної реєстрації 0116U000959, термін виконання 2016-2017 рр.).

3. Ступінь достовірності та обґрунтованості наукових положень, висновків та результатів дисертаційної роботи

Оцінювання достовірності та обґрунтованості положень, висновків та рекомендацій дисертаційної роботи проведено на основі аналізу теоретико-методологічного базису дослідження, використання методів наукового дослідження, ознайомлення наукової спільноти із отриманими результатами та апробації таких результатів у практичній діяльності підприємств та організацій.

Достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій підтверджується використанням широкої інформаційної бази за темою дисертації, в т.ч. офіційної статистичної інформації, економічних оглядів, нормативно-правових актів, численних наукових публікацій вітчизняних та зарубіжних вчених-економістів, інтернет-джерел, звітності та первинної документації підприємств України.

Автором дисертації чітко окреслено мету та завдання дослідження, обґрунтовано теоретичні і методичні підходи щодо їх виконання, розроблено та апробовано відповідні пропозиції, які у своїй комплексності є науковим шляхом вирішення окреслених проблем. Особливо варто відмітити, що завдання дослідження, положення наукової новизни і висновки дисертації є логічно взаємопов'язаними.

Дисертаційна робота Вітюк А.В. є оригінальною науковою працею, яка виконана на належному теоретичному і прикладному рівні. Вона характеризується послідовною структурною побудовою та за своєю архітектонікою є комплексним і завершеним науковим дослідженням. Зміст роботи та багатогранність висвітленої проблеми свідчать про різносторонню і, водночас, комплексну наукову компетентність її автора. На користь достовірності та обґрунтованості наукових положень, висновків і результатів дисертаційної роботи свідчить застосування загальнотеоретичних, спеціальних та міждисциплінарних методів наукового дослідження, а саме: систематизації та узагальнення, аналізу та синтезу, історичний аналіз, статистичний, аналогії, порівняння, графічний, нормативний, рядів динаміки,

групування, структурно-функціональний, середніх та відносних величин, методів експертних оцінок, економетричний та ін.

Достовірність та обґрунтованість наукових положень, висновків та результатів дисертаційної роботи підтверджується і тим, що вони розглянуті та схвалені на міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях.

4. Основні наукові результати дисертації

Зі змісту дисертаційної роботи, опублікованих здобувачем наукових праць та автореферату опонованого дисертаційного дослідження випливає, що основні наукові положення, висновки і пропозиції сформовані автором самостійно, відображають особистий внесок дисертанта, характеризуються науковою новизною. Результатами дисертаційної роботи Вітюк А.В., які характеризуються науковою новизною, є:

- удосконалено понятійно-термінологічний апарат інвестиційного менеджменту, який зумовив можливість уточнення та диференційованого відокремлення таких категорій як «інвестування», «інвестиційний процес» та «інвестиційна діяльність», а також на їх основі ідентифіковано зміст поняття «процес забезпечення інвестування» (с. 41);

- розроблено комбінований підхід до спрощення процесу надходження інвестиційних ресурсів, який полягає у підвищенні використання інформаційних технологій у реєстрації інвестицій, спрощенні дозвільних процедур та виключенні суб'єктивного фактору, що забезпечить активізацію інвестиційного розвитку підприємств сільськогосподарського машинобудування та передбачає інтегрування позитивного іноземного досвіду із одночасним удосконаленням законодавчих актів (с. 69-71);

- удосконалено класифікацію проблем застосування методів фінансування залучення інвестицій для підприємств, яка спрямована на ідентифікування та вирішення проблем у документальному оформленні

інвестування та залученні інвестицій в межах процесів забезпечення інвестування (с. 80);

- розвинуто метод оцінювання ефективності інвестування напрямів діяльності підприємств сільськогосподарського машинобудування, який враховує галузеві особливості та дає можливість визначити економічну ефективність інвестування в розрізі виробничої та іншої операційної діяльності підприємства (с. 135-141);

- розвинуто процес інституційного забезпечення інвестування підприємств, який, на відміну від існуючих, враховує основні характеристики об'єктів інвестування (с. 167);

- розвинуто модель фінансового забезпечення інвестування підприємств що, на відміну традиційних підходів, сформована на основі найважливіших чинників впливу на процеси фінансування та реалізації інвестицій, а також враховує макроекономічні умови залучення інвестицій, мікроекономічні характеристики об'єкта інвестування та інтереси інвесторів (с. 178).

5. Практична цінність висновків та результатів дисертаційної роботи

Ряд положень, обґрунтованих в дисертації, мають практичну цінність. Про прикладний характер наукових розробок і пропозицій дисертанта свідчить їх практичне впровадження у навчальний процес Вінницького національного технічного університету та застосовуються під час викладання дисциплін «Державне та регіональне управління», «Ділове адміністрування», «Основи менеджменту» та «Планування та економічне прогнозування» при викладанні дисципліни» (для студентів напряму підготовки «Менеджмент».

Підтвердженням практичного значення отриманих результатів також є їх впровадження у діяльність таких підприємств як ПАТ «Жмеринське районне підприємство «Агромаш», ТОВ «Міжрайагротехсервіс» та Вінницького регіонального об'єднання захисту підприємництва.

6. Аналіз публікацій за темою дисертаційної роботи у фахових наукових виданнях та обговорення положень дослідження на науково-практичних конференціях

За темою дисертації автор опублікувала 25 наукових праць, серед них: 15 статей у наукових фахових виданнях України (з яких 1 публікація включена до міжнародних наукометричних баз даних), а також 10 тез доповідей наукових конференцій.

Зміст публікацій дисертантки відповідає темі роботи та містить основні її положення. Загальна кількість та обсяг публікацій за темою роботи відповідає існуючим вимогам щодо дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук.

7. Дискусійні положення дисертаційної роботи та зауваження

Позитивна оцінка результатів дослідження Вітюк А.В. не заперечує деяких положень, які можуть слугувати підставою для дискусії, окремих недоліків і побажань, що стосуються змісту та оформлення дисертації. Суть основних з них полягає в такому:

1. У підрозділі 1.2 ставиться завдання дослідження процедур забезпечення інвестування підприємств, проте в роботі досліджено лише сутність самої категорії «процедура», але аспект її втілення в інвестуванні залишився, на нашу думку, недостатньо висвітленим. Цей аспект можна було б підсилити відобразивши порядок виконання інвестування за умов налагодження спільного інвестування, сервісного обслуговування та облаштування дилерського обслуговування, що розкриті у розділі 2.

2. Дискусійною є позиція автора стосовно рис. 1.10 (с. 71), де запропоновано доцільні рекомендації щодо реєстрації інвестицій, що були сформовані на основі апробованих у різних країнах світу заходах, що засвідчили свою ефективність, проте не вказано критеріїв вибору доцільності використання досвіду зазначених держав. В такому контексті автору варто було б навести пояснення чому обрано саме ці країни. Окрім того, рис.1.10 в

своїй назві передбачає оцінювання, яке там відсутнє, тому назву вважаємо не коректною.

3. Автор демонструє володіння складним юридичним інструментарієм під час здійснення досліджень та формування рекомендацій, що проявилось у табл. 1.2 (с. 73-74), де було запропоновано сукупність підходів до вдосконалення Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців» при запровадженні електронної реєстрації. Проте, застосування ряду запропонованих рекомендацій може викликати певні труднощі в процесі його імплементації та узгодження з іншими нормативно-правовими актами.

4. Автору доцільно було б більш глибоко розглянути протиріччя та потенційні можливості розвитку інвестування підприємств сільськогосподарського машинобудування за умов сезонності попиту на техніку та відсутності власних та залучених джерел розвитку, що ігноруються на рис. 2.1 (с. 103), оскільки сезонність попиту визначає виключні можливості налагодження сервісного обслуговування, а обмежені ресурси є основним обмежувальним фактором діяльності підприємств сільськогосподарського машинобудування.

5. Аналітичний блок дослідження в значній мірі дає відповіді на запитання, щодо фінансового стану аналізованих підприємств сільськогосподарського машинобудування, їх ресурсного забезпечення, обсягів інвестування. Але мало висвітленими залишаються результати аналізування, щодо конкретних проектів втілення інвестування, їх ефективності та окупності.

6. Автором не деталізовано, як саме планується забезпечити розвиток підприємств сільськогосподарського машинобудування на основі оцінювання характеристик продукції підприємств сільськогосподарського машинобудування, що представлено на рис. 3.2 (с. 160).

Вищенаведені дискусійні положення не впливають на загальну позитивну оцінку та не знижують наукову та практичну цінність дисертаційної роботи Вітюк А.В.

8. Відповідність змісту автореферату дисертаційній роботі.

Автореферат дисертаційної роботи містить тільки ті положення, які розкриті у дисертаційній роботі, та не містить інформації, яка у дисертаційній роботі є відсутньою.

9. Загальний висновок щодо дисертаційної роботи та її відповідності вимогам до дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук.

Дисертаційна робота Вітюк Анни Валеріївни на тему «Розвиток процесів забезпечення інвестування підприємств сільськогосподарського машинобудування» є завершеною кваліфікаційною науковою роботою, яка присвячена вирішенню актуальної наукової та практичної проблеми розвитку процесів забезпечення інвестування підприємств сільськогосподарського машинобудування.

Дисертація Вітюк Анни Валеріївни за змістом та обґрунтованістю основних теоретичних та методичних розробок відповідає рівню дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук. Вибрану тему дисертаційної роботи необхідним чином розкрито, поставлену мету досягнуто; завдання дисертаційної роботи в цілому виконано. Тема дисертації відповідає спеціальності 08.00.04. – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності).

Автореферат дисертації відображає усі положення дисертації, що захищаються.

Подана до захисту дисертація написана науковим стилем, матеріал викладений у логічній послідовності, висновки науково обґрунтовані та підтверджуються результатами досліджень. Наукові результати здійснених досліджень опубліковані у фахових виданнях.

Таким чином, за результатами вищенаведеного слід констатувати, що дисертація є завершеною науково-дослідною роботою та за своїм змістом і

структурою відповідає вимогам Міністерства освіти і науки України, які висуваються до дисертаційних робіт на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук, у тому числі п. 9, 11, 12 «Порядку присудження наукових ступенів», яке затверджене Постановою Кабінету Міністрів України №567 від 24.07.2013 р., а відтак її автор, Вітюк Анна Валеріївна, заслуговує на присудження наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 08.00.04. – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності).

Офіційний опонент:
доцент кафедри менеджменту
і міжнародного підприємництва
Національного університету
«Львівська політехніка»,
к.е.н., доцент



О.С. Скибінський

«Підпис к.е.н., доцента Скибінського О.С.
засвідчую»:

Вчений секретар
Національного університету
«Львівська політехніка»



Р.Б. Брилинський